

Mats Parner

Det vi bevittnar i Gaza är ingenting annat än ett folkmord

Kan man vara Israelvän och antisemit på en och samma gång?

De flesta av oss skulle nog bestrida att det ena låter sig förenas med det andra. Man kan rimligen inte älska Israel, samtidigt som man hatar judar. Men det råkar vara fullt möjligt. Ungerns premiärminister Viktor Orbán är ett närmast övertydligt exempel. Bara minuten efter att israeliska styrkor anfällt Gaza efter Hamas nidingsdåd den 7 oktober i fjol, gav den ungerske ledaren Israel sitt reservationslösa stöd – och förbjöd i nästa sekvens alla pro-palestinska demonstrationer i sitt eget land.

Men premiärministern har också upprepade gånger uttalat sig nedlåtande om den judiske filantropen och finansmannen George Soros och dennes ”nätverk”. Några typiska Viktor O-fraser lyder som följer:

”DE vill öka invandringen. DE uppmuntrar det folkutbyte som nu pågår i Europa. DE vill ruina Europa för att på så sätt bli än rikare. DE gillar inte det kristna Europa, DE gillar heller inte det kristna Europas traditioner och DE gillar definitivt inte kristna” (versalerna är mina).

Orbán’s ”DE” syftar på judarna, och detta gör hans yttrande starkt antisemitiskt. I den vildvuxna floran av månghundraåriga antisemitiska schabloner återfinns idéer om att judarna bär skulden för Jesu död på korset, att judarna avskyr och bekämpar kristendomen och de kristna, att judarna ligger bakom allt upptänkligt elände, och att judarna i hemlighet styr världens öden helt enligt eget gottfinnande för att sko sig och garanteras oavlåtliga vinstflöden. Gemensamt för Viktor Orbán och Israels premiärminister Benjamin Netanyahu är deras högerextrema agenda och auktoritära ledarstil. Båda ser dessutom med idel välvilja på att Donald Trump valdes till USA:s 47:e president.

Onekligen är det så att antisemitiskt idégoods fått allt större spridning i Sverige och på andra håll under 2023–24. Vittnesmålen är otaliga. Dock är det oklart vad denna motbjudande rasism ytterst beror på.

Min förmodan är att antisemitismens huvudsakliga källsprång är tvåfaldiga: för det första de israeliska styrkornas vettlösa framfart i Gaza, numera även i Libanon, och för det andra den omständigheten att Israel, av Förenta Staterna och av västvärlden i stort, tillåts handla på ett sätt som ingen annan stat får agera på utan att bli skoningslöst kritiserad. Medan Ryssland efter angreppet på Ukraina – med all rätt väl att märka – fördöms i alla tonarter, åläggs alltfler sanktioner och utestängs från all mellanmänsklig samverkan, så ges Israel på det hela taget fri lejd. Det heter att Israel har rätt att försvara sig. All right! Men nu har man i ca fjorton månader försvarat sig genom att avliva tiotusentals kvinnor och barn och genom att förvandla de flesta grundskolor, universitet, sjukhus, samlingslokaler och bostadshus i Gaza till grus och aska. Det är i bokstavlig mening ett försvar till döds.

För ungefär ett år sedan tvingade israeliska förband all personal vid al-Shifa-sjukhuset i Gaza att under dödshot lämna sin arbetsplats utan dröjsmål. Inne i sjukhuset låg fyra spädbarn, alla för tidigt födda, i kuvös. De svalt ihjäl. När läkare och sköterskor tilläts återvända till sjukhuset två veckor senare var alla fyra maskätna och svärtade av mögel.

Denna tragedi är tyvärr bara en i mängden av ett otal liknande och vittnar om en cynism långt bortom det troligas gräns och tillsynes utan slut.

Jag har länge undvikit att beskriva kriget i Gaza som ett folkmord, eftersom FN:s folkmordskonvention av år 1948 stadgar att angriparens intention – hans avsikt – så vitt man kan

bedöma är att utplåna och ödelägga. Det är faktiskt inte kristallklart, har jag sagt, att den israeliska statsledningen verkligen avser att omintetgöra livsbetingelserna för palestinierna i Gaza. Men efterhand som tiden gått och veckorna blivit månader och år har det blivit allt svårare att hos regimen Netanyahu avläsa ens en tillstymmelse till välvilja. Den israeliske ministern Amichai Chikli har betygsatt sitt lands fiender enligt följande: ”Det här är inte ett krig mellan Israel och palestinierna ... det är i stället mänskligheten och den civiliserade världen mot vildar och barbarer.”

I stånd att döda i massomfattning blir man först efter att ha avhumaniserat motståndaren och berövat honom eller henne allt människovärde. Mot vildar och barbarer kan man onekligen uppträda hur som helst. Ävenså mot råttor, loppor, löss och allsköns skadeinsekter. Det lär vi av historien.

Amihai Eliyahu, en annan av Netanyahus ministrar, har insinuerat att atombombning av Gaza kan vara enda lösningen på den utdragna konflikten. Samme man har även sagt att palestinierna gott kan bege sig ut i öknen. Det är i sista hand upp till ”monstren i Gaza” att bestämma...

Via sexdagarskriget 1967 förvandlades Israel från socialdemokratisk idyll till hårdför ockupationsmakt. De grymheter som Israel alltsedan dess gett prov på vid åtskilliga tillfällen, och som verkar kulminera i den nuvarande offensiven mot befolkningen i Gaza, beror ytterst på att Israel i 57 år har kreerat rollen som ockupant. Ockupanter skadar och förnedrar inte bara sina offer – de ockuperade – utan också sig själva. Alla parter förblir ofria med förvridna anletsdrag.

Ett annat avgörande år är 1977. Då blev Menachem Begin Israels premiärminister, nationens första på den posten med högerextrema böjelser, och från och med nu kom mycket av den kritik som Israel fick utstå att reflexmässigt avfärdas och tillbakavisas som antisemitism. Detta har med tiden blivit ett slags mantra. Då Internationella Brottmålsdomstolen i Haag, ICC, i november i år utfärdade en arresterings-order mot Benjamin Netanyahu och en av hans ministrar, så reagerade Netanyahu som han alltid gör: – Domstolen är antisemitisk! Något som den sannerligen inte är.

Den som tror sig bekämpa den spirande antisemitismen i Sverige genom att ideligen ta Israel i försvar befinner sig i en återvändsgränd. Sådana strävanden blir verkningslösa eller får rent av motsatt effekt. Kampen mot antisemitism måste i stället gå hand i hand med en omutlig kritik av staten Israels terror.

Lästips

Gilbert Achcar: [Ett år efter 7 oktober](#) (oktober 2024) och [Trump och Mellanöstern: vad väntar oss?](#) (november 2024)

Tariq Ali: [Halsen och svärdet](#) (intervju med amerikansk-palestinske historikern Rhasid Khalid om palestiniernas historia)